

synligt, at Statens Planteavlsudvalg i Samarbejde med Ministeriet vilde være fremkommet med et Ønske om Nedsættelse af Udgifterne paa dette Omraade. Jeg vil ikke sige, at Statens Planteavlsudvalg selv vilde tage Initiativet; hvis man fra Ministeriets og Rigsdagens Side vilde sige: Det er lige meget, hvad det koster, vilde det vel aldrig foreslaa, at man gik til Indskrænkninger i saa Henseende, men jeg maa sige, at hvis denne betydningsfulde Virksomhed skal kunne røgte sin Opgave i Fremtiden, er det nødvendigt, at vi en Gang imellem foretager — og i Virkeligheden hele Tiden har Opmærksomheden henvendt derpaa — en Bortskæring af det, der kan undværes i Øjeblikket.

Forholdet er med Hensyn til den landøkonomiske Forsøgsvirksomhed, at det alt sammen er begyndt meget smaat. Det er udsprunget af enkelte fremsynte, initiativrige Mænds storslaaede Virksomhed. Hele den Virksomhed, der her er paa Tale, har jo sit Udspring i for længst afdøde Skolelærere, senere Statskonsulent P. Nielsens Arbejde, ligesom vor Forsøgsvirksomhed paa Husdyrbrugets og Mejeribrugets Omraade har sit Udspring i afdøde Docent Fjords Arbejde. Vi har jo Gang paa Gang set her i Landet, at naar vi har haft en Mand, der har ejet dette sjældne Fremsyn og har skabt en Virksomhed af den Art, her er Tale om, er der efter hans Bortgang blevet oprettet en Institution, der fortsætter Arbejdet, men meget ofte gaar det da ogsaa saaledes, at der paa en vis Maade gaar Institution i selve Virksomheden: den vokser svært op, den bliver større og større, der ansættes flere og flere Tjenestemænd, og til sidst er det en hel Etat, som samles i en saadan Virksomhed. Vi har det jo i Hedeselskabet, der er udsprunget af Dalgas' Virksomhed, i Forsøgslaboratoriet, der er fremgaaet af Docent Fjords Arbejde, og vi har det ogsaa her.

Det er jo et mægtigt Budget, denne Statens Planteavlsforsøgsvirksomhed efterhaanden i Aarenes Løb er vokset op til, og hvis vi kun tænker paa stadig at udvide, stadig at tage nye Virksomheder op, kommer det Tidspunkt, da det sprænger sig selv. Naar det saa er i en fattig Tid, maa man tage fat derpaa og sige: Her er noget forkert. Alt det, der er fra den gode, gamle Tid, og som under de Forhold gjorde stor Nytté, er vi tilbøjelige til at lægge en vis Glorie om, det maa der ikke røres ved, men jeg vil sige, at det er en Opgave, der paahviler ikke mindst Rigsdagen, at sørge for, at disse Virksomheder holdes levende og ikke stivner

i det gamle, men altid er paa Højde med Tiden, saaledes at de kan tage de Opgaver op, som Tiden kræver løst. Men for at de skal kunne gøre det, er det en Betingelse, at man ogsaa afslutter de Virksomheder, som har udtjent og er færdige, og ikke bliver hængende ved dem, for ellers vil det føre med sig, at Virksomheden i sig selv bliver alt for stor. Statens Planteavlsvirksomhed har et Budget, der er mere end 4-doblet siden 1914 — det er altsaa noget, der i høj Grad slaar alt, hvad der har med Pristal at gøre —, og selv om det naturligvis er rigtigt, at jeg har kaldt paa Statens Planteavlsudvalg og sagt, at ogsaa dets Virksomhed maa gaa med ind under Nedsættelsen, tror jeg, at det for Sagens egen Skyld er godt, at det sker, for jeg ser saaledes paa det, at naar denne Indskrænkning finder Sted, er der Mulighed for, at denne Statens Planteavlsforsøgsvirksomhed i højere Grad kan gøre Fremstød, hvor det maatte være krævet i Dag, og hvor det maatte blive krævet i Morgen.

Her vil jeg da sige om Studsgaard og Aarslev Forsøgsstationer, der angaar Landbrugets Plantekultur, at disse to Stationer har jo gjort Nytté; den Opgave, som de blev anlagt for, Staldgødningsforsøg, og som de nu har arbejdet med i 20 Aar, er for saa vidt løst. Beretninger derom foreligger eller vil komme til at foreligge, og hvis disse Stationer skal opretholdes, maa de bruges til andre Formaal. Men her melder sig saa den Omstændighed, at begge Forsøgsstationerne i rent forsøgsteknisk Henseende er mindre godt egnede til Forsøgsvirksomhed. Om Hornum Forsøgsstation, der jo angaar Havens Plantekultur, kan man ikke med samme Ret sige, at den har afsluttet sin Virksomhed; tværtimod, hvis Forholdene var dertil, kunde man lige saa godt sige, at den stod ved Begyndelsen af sin Virksomhed, men jeg maa holde for, at naar der foretages en saadan Nedsættelse paa dette Omraade, vil det ogsaa være rimeligt at foretage den for Havebrugets Vedkommende. Hele Havebrugsforsøgsvirksomheden er jo vokset op siden 1914; den er i høj Grad Aarsag til, at Statens Planteavlsbudget er blevet saa stærkt forøget, som Tilfældet er, og her er netop et Omraade, hvor vi staaar overfor Nødvendigheden af, at der foretages et Fremstød. I mange Aar har man fra Havebrugets Side ønsket Forsøg med Glaskulturer. Vi har ikke saadanne Forsøg her i Landet, og Glaskultur spiller en saa stor Rolle, at det er i høj Grad ønskeligt, at saadanne Forsøg gøres. Almindelig dansk Gartnerforening